

Raadsmededeling openbaar

Nummer : 113-2021
Datum : 16 juni 2021
B&W datum :
Beh. Ambtenaar : Henk ter Beest
Portefeuillehouder : J.C. Wikkerink
Onderwerp : Beantwoording vragen fracties CU en VVD begroting 2022 Laborijn

Aanleiding:

Naar aanleiding van de behandeling van de begroting 2022 van Laborijn tijdens de raadsvergadering van 13 juli aanstaande zijn vragen gesteld door de fracties van VVD en CU. De vragen worden beantwoord door middel van deze raadsmededeling.

Inhoud mededeling:

Vraag CU

Vraag: In het raadsvoorstel staat dat Laborijn verwacht dat in de komende jaren een toename van het aantal inwoners dat gebruik maak van een Participatiewet-uitkering zal toenemen. Op basis waarvan verwachten zij dit?

Antwoord :Voor de Participatiewet uitkeringen (die wij overigens ook tot en met vandaag nog niet zien dalen) voorspelt het Rijk aan de ene kant een daling. Die is gebaseerd op de verwachting van de economische ontwikkeling en de verwachting dat een aantal statushouders de komende jaren zullen uitstromen naar werk.

Aan de andere kant zullen er ieder jaar inwoners met een doelgroep-indicatie bijkomen. Degenen die we met LKS aan een passende werkplek helpen krijgen dan (meestal) geen uitkering meer maar blijven wel “gebruik maken van de participatiewet” omdat wij loonkostensubsidie blijven verstrekken aan de werkgever. Deze groep blijft en wordt steeds groter. De verwachte toename komt met name door deze doelgroep. En dat is ook de bedoeling van de wet. Deze inwoners kunnen zoals tot 2015 het geval was niet meer instromen in de Wsw of de Wajong.

Of het saldo van die in- en uitstroom per saldo tot een daling of groei zal leiden is niet gemakkelijk te voorspellen. Laborijn sluit in haar meerjarenbegroting aan bij de trend in de meest recente raming van het CPB, hetgeen betekent dat aantal inwoners dat in de periode 2021 – 2025 een beroep zal doen op een Participatiewet uitkering naar verwachting zal afnemen. Deze ramingen kwamen op het laatste moment beschikbaar, de begroting is hierop aangepast maar de tekst in het raadsvoorstel niet.

Vragen VVD

Vraag: Pagina 23 Begroting en meerjarenraming: ‘De rijksbijdrage Wsw daalt naar verwachting sneller dan de loonkosten van onze Wsw-medewerkers.’ Dit speelt bij meerdere gemeentes. Is het denkbaar dat het Rijk hier nog iets aan gaat doen?

Antwoord:In de meicirculaire is de rijksbijdrage licht naar boven bijgesteld. Of dit op de langere termijn opnieuw zal gebeuren is moeilijk in te schatten.

Vraag: Pagina 1: Aanbiedingsbrief: 'Lasten nieuw beschut gaan toenemen indien voldaan wordt aan de taakstelling die landelijk is opgelegd.' Waarom lopen wij hierin nog wat achter? Ook wordt er twee keer het woord 'indien' gebruikt. Suggereert dit dat onze gemeente wellicht niet wil voldoen aan die taakstelling?

Antwoord: Het is een landelijk beeld dat er minder inwoners met een nieuw beschut indicatie zijn dan voorheen was aangenomen en in de taakstelling is opgenomen. Omdat er daarnaast niet helder was welke arbeidsvoorwaarde deze doelgroep structureel zou hebben zijn we, tot nu toe, voorzichtig geweest. Nu de cao is vastgesteld is het duidelijk wat de mogelijkheden en consequenties zijn.

Vraag: Verkort jaarverslag pag. 4. Er is sprake van een voorzichtige positieve ontwikkeling bij de medewerkerstevredenheidsrapportage. Aandachtspunten blijven de werkdruk, de werkplek en strategie en beleid. Welke verbeterplannen zijn hiervoor ontwikkeld?

Antwoord: In werkoverleggen en het plannen van werkzaamheden is er meer aandacht voor de werkdruk. De afgelopen maanden is geïnvesteerd in het verbeteren van de werkplekken. Medewerkers worden ook consequenter en frequenter geïnformeerd over strategie en beleid. En er is nu ook een duidelijker lijn op dat gebied.

Vraag: Pagina 19. Kan er een aanvullende toelichting komen op afgewezen, ingetrokken en buiten behandeling vallende aanvragen voor levensonderhoud en dan met name voor Aalten. Wat is de reden waarom deze afgewezen, ingetrokken etc. zijn? Is er samen met de ondernemers gezocht naar alternatieven? Waarom is hierover niet eerder gerapporteerd?

Antwoord: Het overzicht op blz. 19 van de Jaarstukken Laborijn (blz. 26 van het pdf. Document) beschrijft de afhandeling van de Tijdelijke Overbruggingsregeling Zelfstandig Ondernemers in 2020. Daarbij door ondernemers uit Aalten 544 aanvragen ingediend, waarvan 446 zijn toegekend. We hebben 57 Tozo aanvragen afgewezen, 16 aanvragen zijn Ingetrokken, 13 buiten behandeling en 12 nog in behandeling (tijdens het opstellen van de jaarrekening).

De redenen voor afwijzing verschillen sterk en hangen nauw samen met de specifieke omstandigheden. In zijn algemeenheid hangen de meeste redenen van afwijzing samen met:

- Het leeftijdscriterium. Pensioengerechtigde zelfstandig ondernemers kunnen geen aanspraak maken op TOZO. Deze zijn doorverwezen naar de SVB. Studenten. Studerende zelfstandig ondernemers hebben – in beginsel – geen recht op TOZO. Deze zijn doorverwezen naar DUO.
- Woonplaats. Ondernemingen gevestigd in Aalten, waarbij de ondernemer woonachtig is buiten het werkgebied van Laborijn. Deze ondernemers hebben geen recht op TOZO. Deze klanten zijn wel actief geweest op de mogelijkheid van een bedrijfskapitaal.
- Voorliggende voorziening beschikbaar. Dit betrof met name zelfstandig ondernemers werkzaam in zorg die aanspraak konden maken op de continuïteitsbijdrage van Zorgverzekeraars Nederland. Deze ondernemers hebben wij doorverwezen naar Zorgverzekeraars Nederland.
- Dubbele aanvraag door partners die beiden ondernemen. Dit betrof aanvragen door zowel de ene partner als de andere partner. Daarvan is de ene aanvraag afgewezen en de andere aanvraag toegekend.

Vanaf de uitvoering van Tozo 2 spelen er soms ook inhoudelijke criteria die tot een afwijzing of intrekking hebben geleid. In de meeste gevallen gaat het om de vraag of de ondernemer een inkomen had boven het sociaal minimum voorafgaand aan de coronacrisis. Een andere afwijzingsgrond die ook incidenteel naar voren komt is het niet voldoen aan het urencriterium.

82% van de aanvragen hebben we kunnen toekennen. Daar waar dit niet mogelijk was hebben deze ondernemer actief doorverwezen naar andere vormen van hulp / ondersteuning. Ook is inhoudelijke ondersteuning geboden bij doorstart of heroriëntatie.

Laborijn rapporteert in haar kwartaalrapportages over al haar dienstverlening inclusief de uitvoering van de TOZO.

Vraag: Pagina 33 Wat is de reden van de achterblijvende (groeps) detachering tov 2019?

Antwoord: Als gevolg van de Coronacrisis heeft een aantal opdrachtgevers de detachering verkleind of afgebouwd. Ook zijn we een grote detachering kwijtgeraakt omdat het werk dat de medewerkers deden verplaatst is naar een andere locatie in het midden van het land.

Vraag: Pagina 36. Wat is de reden van een verhoudingsgewijs hoge externe inhuur van 20%? Worden hier alternatieven voor onderzocht

Antwoord: Het streven is om op structurele werkplekken geen inhuur te hebben. In 2020 werden we echte geconfronteerd met de TOZO, TONK en zijn we fors tijdelijk opgeschaald. In de loop van 2021 gaat dat afgebouwd worden. Ook was een deel van het jaar nog niet duidelijk hoe de structurele formatie er (na het uittreden van Oude IJsselstreek) uit zou zien. Toen dat wel duidelijk werd hebben we een aantal inhuurcontracten omgezet naar vast.

Vraag: Pagina 42 Verbonden partijen

- a. *Wat is de reden dat de aandelen van BW Oost BV zijn verkocht en welk bedrag heeft dit belang opgebracht?*

Antwoord: Dit is de executie van een oude afspraak met Maak bv uit 2018. De daadwerkelijke passering van de akte en verkoop is pas in dit boekjaar geëffectueerd.

- b. *Wat is de reden dat de belangen in Groenmakers BV zijn vergroot en wat heeft dit 5% belang gekost?*

Antwoord: Door vertrek van de directeur moesten de huidige aandeelhouders zijn aandelen terug kopen. Om het aandeel niet te laten verwateren heeft Laborijn naar rato aandelen ingekocht. De kosten bedroegen € 12.500 en zijn gedekt uit het vermogen in de Mabeon holding B.V.. Dit heeft geen effect gehad op de exploitatie van Laborijn zelf.

- c. *Ontvangt Laborijn een dividend gezien het verdubbelde eigen vermogen van Mabeon?*

Antwoord: Het vermogen van Mabeon is toegenomen vanwege de positieve resultaten van de belangen in Vakwerk.nu B.V. en de Groenmakers B.V. Mabeon dient deze op netto-vermogenswaarde te waarderen waardoor ook het eigen vermogen van Mabeon is toegenomen. Echter de omvang van het vermogen en de exploitatie wordt op dit moment te klein geacht om een dividend uit te keren aan Laborijn.

Vraag: Raadsmededeling 91-2021: Er wordt voorgesteld om € 50.000 te investeren in robotisering. Dit is een heel breed begrip. Wat gaat Laborijn doen aan robotisering?

Antwoord: In dit geval gaat het om RPA (Robotic Process Automation). Concreet gaat het om het verwerken en overbrengen van gegevens van het ene pakket naar het andere waarbij medewerkers feitelijk alleen maar aan het kopiëren en plakken zijn op de PC. Dit zijn schermhandelingen die door een stukje software kunnen worden gedaan. Een eerste pilot is afgerond en was succesvol. De komende tijd gaan we meer processen zo inrichten om zo tijd vrij te maken voor de professionals om bezig te zijn met inwoners in plaats van met administratieve handelingen.

Vraag: Aan het begin van het jaar was er nog aandacht in de pers over onduidelijkheid bij Oude IJsselstreek over de afrekening die overeengekomen was bij uittreding uit de GR. Is dit onderwerp nu financieel goed afgehandeld?

Antwoord: Nee, er is nog steeds een verschil van inzicht. Er zijn stappen afgesproken om te komen tot een onafhankelijke uitspraak hierover.

Vraag: Raadsmededeling pagina 30: Afronding project Aalten: er wordt verwezen naar een brochure, maar de link werkt niet. Hoe worden de resultaten van dit succesvolle project nu gecontinueerd?

Antwoord: De brochure is alsnog al PDF bestand aan deze beantwoording toegevoegd. Binnen het project hebben we inwoners die in het derde kwartaal van 2018 een uitkering ontvingen en geen actief traject gericht op werk, re-integratie, participatie of zorg (meer) hadden weer een actief

programma geboden. De klanten die bij de afsluiting van het project nog gebruik maken van een uitkering hebben het ingezette traject daarna kunnen afronden. Inwoners uit Aalten die instromen in de Participatiewet krijgen altijd direct een actief traject aanboden. Daarbij maken we gebruik van dezelfde methodiek / werkwijze die binnen het succesvolle project is toegepast. In al onze kwartaalrapportages geven we inzicht in het aantal lopende trajecten.

De volgende stukken zijn voor u bijgevoegd:

- Bestuursopdracht Aalten digitale brochure

Aandacht helpt

Cijfers en verhalen over extra ondersteuning van inwoners van de gemeente Aalten met een uitkering door Laborijn.

Gemeente
Aalten

laborijn
samen werkt

De gemeente Aalten en Laborijn werken samen om alle inwoners een plek in de maatschappij te bieden. Meedoen aan de samenleving geeft inwoners zelfvertrouwen, verbetert de gezondheid, vergroot het gevoel van welzijn en geluk. Sommige inwoners zijn nog niet in staat op eigen kracht hun weg te vinden in de samenleving. Laborijn biedt hulp en ondersteuning zodat deze mensen een stap vooruit kunnen zetten. Wij geloven dat waar mogelijk het zelf kunnen voorzien in inkomen daartoe het beste perspectief oplevert. Dat biedt, naast ontwikkeling en inkomen, ook op langere termijn andere positieve effecten. Denk daarbij aan besparingen op zorgkosten, verbetering van de veiligheid en betere de kansen voor opgroeiende kinderen.

Begin 2020 heeft Laborijn de Bestuursopdracht voor de gemeente Aalten afgerond. Binnen dit project hebben wij sinds het derde kwartaal 2018 inwoners die al wat langer gebruik maken van een Participatiewet-uitkering weer een actief traject aangeboden. Daar waar mogelijk hebben wij deelnemers ondersteund naar betaald werk. Daar waar dat perspectief er nog niet was zijn stappen gezet naar maatschappelijke participatie of de juiste vormen van zorg. De gemeente Aalten heeft dit project mogelijk gemaakt door een eenmalige extra investering.

In deze brochure informeren wij u graag over de mooie behaalde resultaten en inzichten.

Onze werkwijze

Bij de start zijn 270 inwoners van de gemeente Aalten geselecteerd. Zij waren al geruime tijd voor hun inkomensondersteuning afhankelijk van een Participatiewet-uitkering en hebben doorgaans een forse afstand tot de arbeidsmarkt. Zij namen op dat moment niet (meer) deel aan een traject gericht op betaald werk of participatie.

Alle deelnemers zijn middels een methodische screening (Dariuz wegwijzer en uitgebreid gesprek) in beeld gebracht. Aansluitend is in gesprek met de inwoner een maatwerktraject samengesteld dat recht doet aan de mogelijkheden (richting werk, participatie of zorg).

De trajecten kunnen we indelen in grofweg een drietal categorieën (zie indeling hiernaast).

De projectorganisatie werkte nauw samen met participatieconsulenten van de gemeente Aalten en tal van lokale netwerk-en zorgpartners.

Indeling na screening

Categorie 1: 'Directe bemiddeling'

Er kan met beperkte ondersteuning direct ingezet worden op bemiddeling naar werk

Categorie 2: 'Ontwikkelen naar werk'

Er is meer ondersteuning en ontwikkeling nodig vanuit de Werkacademie Laborijn

Categorie 3: 'Maatschappelijke participatie'

Een traject naar Werk is nog niet mogelijk, samen met partners zetten we in op maatschappelijke participatie of het inzetten van de juiste zorg

Met enige trots presenteren we onze projectresultaten. Deze liggen, daar waar het gaat om uitstroom, boven de vooraf afgesproken doelstelling.

Resultaten in cijfers

270

- Bij de start van het project waren er 270 deelnemers met een Participatiewet-uitkering

108

- Binnen het project zijn 108 inwoners volledig uitgestroomd en daardoor niet langer afhankelijk van een uitkering

38

- 38 inwoners stroomden uit naar betaald werk, waardoor zij volledig in hun eigen inkomen kunnen voorzien

17

- Van de 162 inwoners die nog wel (gedeeltelijk) gebruik maken van een uitkering hebben 17 parttime werk gevonden

53

- Voor 53 deelnemers loopt het re-integratietraject, ook na de projectperiode, gewoon door. Het afgesproken plan wordt afgemaakt

106

- 106 inwoners nemen deel aan activiteiten gericht op participatie of een zorgtraject

Resultaten op inhoud

- Aanvankelijk was het even wennen, maar veel inwoners die deelnamen aan het project voelen zich gehoord en geholpen

- Alle deelnemers zijn goed in beeld en hebben een traject op maat

- Veel klanten gaven aan blij te zijn met de extra aandacht en ondersteuning

- Een fors aantal deelnemers heeft, ondanks dat zij soms lang niet hebben gewerkt, weer een betaalde baan gevonden. Waar dat nog niet mogelijk is nemen zij deel aan vrijwilligerswerk, geven mantelzorg of hebben voor zichzelf (of hun gezin) een passend zorgtraject

Klantverhalen

Mevrouw Verhoeven

Mevrouw Verhoeven ontving een gehuwde/samenwonende bijstandsuitkering sinds april 2015. In oktober 2018 maakte Laborijn kennis met haar. Mevrouw heeft de Duitse nationaliteit en is sinds 1975 in Nederland komen wonen voor de liefde. In het verleden heeft ze als kapster en in de schoonmaak gewerkt. Ze is gestopt met werken toen haar kinderen klein waren. Mevrouw is in de bijstandsuitkering gekomen doordat zij haar tijd besteedde aan de zorg voor haar zieke man.

In de Werkacademie volgt mevrouw Talent in Zicht en een sollicitatietraining, om daarna in de Werkacademie te starten. Nog voor de start kon ze, in januari 2019, beginnen met een baan als schoonmaakster. De baan zou in oktober 2019 stoppen. Door tussenkomst van Laborijn heeft mevrouw een rechtstreeks dienstverband bij deze werkgever gekregen.

Helaas is in januari 2020 de man van mevrouw overleden. Ze vertelt echter blij te zijn met het werk dat ze doet en heeft dit vrij snel na het overlijden weer opgepakt. Ze blijkt opnieuw een jaarcontract te hebben gekregen voor 18,5 uur per week. Omdat ze ook een nabestaanden-pensioen ontvangt, betekent het dat ze niet langer afhankelijk is van een bijstandsuitkering.

Betrokken bij dit proces waren: screener, re-integratieconsulent, trainer en interne jobcoach, accountmanager.

Vanwege privacyredenen zijn de namen bij de eerste 2 klantverhalen gefingeerd en betreffen de foto's niet de beschreven personen.

Meneer van Buren

Meneer van Buren heeft sinds oktober 2015 een bijstandsuitkering. In 2018 is meneer een traject bij de Werkacademie gestart. Hij heeft enkele trainingen gevolgd en vanuit daar is de stap naar het Werkleercentrum gezet om arbeidsritme op te gaan doen en zijn belastbaarheid in beeld te krijgen. Dit traject ging met ups en downs.

Meneer is een alleenstaande ouder van 3 kinderen van 7, 9 en 12 jaar. De oudste heeft meer zorg en aandacht nodig, wat al veel energie vraagt.

Na ruim 12 maanden heeft de re-integratieconsulent in overleg met de klant afgesproken om een gesprek met een collega aan te gaan voor een nieuwe screening. De inschatting van hen beide was dat er op dat moment in het leven meneer nog teveel zorg en onrust was om stappen richting werk te kunnen zetten.

De screener heeft naar aanleiding van de persoonlijke situatie en de behandelafspraken bepaald dat meneer beter tijdelijk overgedragen kan worden naar categorie 3. Wanneer de situatie van meneer het toelaat kan hij weer deelnemen aan re-integratie.

Betrokken bij dit proces waren: screener, re-integratieconsulent, trainer en interne jobcoach, accountmanager, bedrijfsarts, participatieconsulent van gemeente Aalten, inkomensconsulent maatschappelijke participatie.

Meneer Hassan

Meneer Hasan heeft sinds januari 2017 een bijstandsuitkering. In juni 2018 maakte Laborijn kennis met hem. Meneer volgde toen de inburgering op A2 niveau. Hij vertelde dat hij graag een betaalde baan wilde en op termijn niveau B1 wilde gaan halen naast een betaalde baan. Eigen inkomsten genereren vond hij op dat moment het belangrijkste, aangezien hij graag een gezin wilde stichten. Hij wilde ook graag meer onder de Nederlandse mensen komen om zodoende de taal te leren. Na de zomer van 2018 was meneer fulltime beschikbaar voor werk. Het maakte hem niet uit wat hij moest doen.

Afgesproken is toen dat meneer zich zou richten op het afronden van de inburgering en Laborijn alvast voor hem op zoek zou gaan naar geschikt werk. Naast school verrichtte meneer vrijwilligerswerk via Figulus Welzijn.

In september 2018 is meneer gestart in de Werkacademie. In november volgde hij een sollicitatietraining en per eind november kon hij tijdelijk aan het werk tot januari 2019.

In april 2019 is meneer gestart met een opleiding Machineoperator bij het Graafschap College. Via uitzendbureau Jaws volgde een proefplaatsing bij Saba. Per september is zijn proefplaatsing omgezet naar betaald werk.

Betrokken bij dit proces waren: screener, re-integratieconsulent, trainer en interne jobcoach, Graafschap College, accountmanager.

Vragen fractie ChristenUnie ontwerpbegroting Laborijn 2022

Ontwerpbegroting Laborijn

- In het raadsvoorstel staat dat Laborijn verwacht dat in de komende jaren een toename van het aantal inwoners dat gebruik maak van een Participatiewet-uitkering zal toenemen. Op basis waarvan verwachten zij dit?

ONDERWERP	Voorstel begroting 2022 Laborijn
<i>Vragen</i>	VVD fractie
1.	Pagina 23 Begroting en meerjarenraming: 'De rijksbijdrage Wsw daalt naar verwachting sneller dan de loonkosten van onze Wsw-medewerkers.' Dit speelt bij meerdere gemeentes. Is het denkbaar dat het Rijk hier nog iets aan gaat doen?
2.	Pagina 1: Aanbiedingsbrief: 'Lasten nieuw beschut gaan toenemen indien voldaan wordt aan de taakstelling die landelijk is opgelegd.' Waarom lopen wij hierin nog wat achter? Ook wordt er twee keer het woord 'indien' gebruikt. Suggereert dit dat onze gemeente wellicht niet wil voldoen aan die taakstelling?
3.	Verkort jaarverslag pag. 4. Er is sprake van een voorzichtige positieve ontwikkeling bij de medewerkerstevredenheidsrapportage. Aandachtspunten blijven de werkdruk, de werkplek en strategie en beleid. Welke verbeterplannen zijn hiervoor ontwikkeld?
4.	Pagina 19 Kan er een aanvullende toelichting komen op afgewezen, ingetrokken en buiten behandeling vallende aanvragen voor levensonderhoud en dan met name voor Aalten. Wat is de reden waarom deze afgewezen, ingetrokken etc. zijn? Is er samen met de ondernemers gezocht naar alternatieven? Waarom is hierover niet eerder gerapporteerd?
5.	Pagina 33 Wat is de reden van de achterblijvende (groeps) detachering tov 2019
6.	Pagina 36 Wat is de reden van een verhoudingsgewijs hoge externe inhuur van 20%? Worden hier alternatieven voor onderzocht
7.	Pagina 39 / Pagina 80 Claims derden etc. - Verbonden partijen Er wordt geen melding gemaakt van een claim. Toch lees ik op pagina 2 van de aanbiedingsbrief over een verschil van inzicht met betrekking tot de berekening van de uittredingskosten. . Was is de reden om hiervoor niet een kansgerelateerde voorziening op te nemen?
8.	Pagina 42 Verbonden partijen a. Wat is de reden dat de aandelen van BW Oost BV zijn verkocht en welk bedrag heeft dit belang opgebracht? b. Wat is de reden dat de belangen in Groenmakers BV zijn vergroot en wat heeft dit 5% belang gekost? c. Ontvangt Laborijn een dividend gezien het verdubbelde eigen vermogen van Mabeon?
9.	Raadsmededeling 91-2021: Er wordt voorgesteld om € 50.000 te investeren in robotisering. Dit is een heel breed begrip. Wat gaat Laborijn doen aan robotisering?
10.	Aan het begin van het jaar was er nog aandacht in de pers over onduidelijkheid bij Oude IJsselstreek over de afrekening die overeengekomen was bij uittreding uit de GR. Is dit onderwerp nu financieel goed afgehandeld?
11.	Raadsmededeling pagina 30: Afronding project Aalten: er wordt verwezen naar een brochure, maar de link werkt niet. Hoe worden de resultaten van dit succesvolle project nu gecontinueerd?